

Του Ηρακλή Μήλλα, The Athens Review of Books, Νοέμβριος 2017

Πολιτικές Δίκες στην Τουρκία

Περισσότεροι από πενήντα χιλιάδες είναι οι έγκλειστοι στις φυλακές με την κατηγορία της τρομοκρατίας στην Τουρκία. Ο όρος τρομοκρατία έχει αποκτήσει μια ευρεία έννοια. Μπορεί να αναφέρεται στους μαχητές του Ισλαμικού Κράτους, στους κούρδους αντάρτες του ΠΚΚ, στα μέλη του κουρδικού κόμματος (HDP) που διεκδικούν εθνοτικά δικαιώματα, στους απλούς κούρδους πολίτες που εξέφρασαν τη δυσαρέσκειά τους κατά της πολιτικής του Ερντογάν, στους στρατιωτικούς που πήραν μέρος στο αποτυχημένο πραξικόπημα της 15 Ιουλίου 2016, στα στελέχη της θρησκευτικής κοινότητας του ιμάμη Γκιουλέν, στους συμπαθούντες του, όπως και σε οποιονδήποτε που για οποιοδήποτε λόγο έτυχε να έχει σχέση με τις δραστηριότητες αυτής της κοινότητας (εφημερίδες, σχολεία κ.ά.), στους αριστερούς, στους φιλελεύθερους ή στους κεμαλιστές που αντιπολιτεύονται τον Ερντογάν, στους ξένους υπηκόους που εκφράστηκαν θετικά για τους ανωτέρω ή είχαν σχέση με αυτούς ή που ασκούν κριτική στη σημερινή διακυβέρνηση.

Δεκαπέντε μήνες τώρα η χώρα κυβερνάται με προεδρικά διατάγματα σε καθεστώς έκτακτης ανάγκης. Σε αυτό το διάστημα εκδιώχθηκαν από το Δημόσιο 169.000, δικάζονται οι 94.000 με τους 50.000 να είναι προφυλακιστέοι. Αυτά είναι τα επίσημα στοιχεία, αλλά η κατάσταση μπορεί να είναι χειρότερη. Υπάρχουν καταγγελίες για βασανιστήρια και εξαφανίσεις αντιφρονούντων. Ένδεκα βουλευτές του κουρδικού κόμματος και ένας της αξιωματικής αντιπολίτευσης κρατούνται φυλακισμένοι ως συνεργοί τρομοκρατών. Δεκάδες δήμοι στις κουρδικές περιοχές τέθηκαν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης με τον διορισμό επιτρόπων

και

περίπου οκτακόσιοι δημοτικοί σύμβουλοι συνελήφθησαν. 110-150.000 δημόσιοι υπάλληλοι απολύθηκαν (υπάρχουν διάφορες εκδοχές). 22.000 εκπαιδευτικοί απώλεσαν την άδεια διδασκαλίας τους. Περισσότεροι από 4.000 δικαστές και εισαγγελείς καθαιρέθηκαν από το επάγγελμα. Πέντε χιλιάδες ακαδημαϊκοί απολύθηκαν. 48 κέντρα υγείας, 2.325 σχολεία, 15 ιδιωτικά πανεπιστήμια, 19 εργατικά συνδικάτα τέθηκαν εκτός νόμου. Περισσότερες από 900 εταιρίες αξίας περίπου δέκα δισ. ευρώ δημεύτηκαν. Απαγορεύτηκε η λειτουργία 150 περίπου εκδοτικών οίκων. 174 δημοσιογράφοι είναι στις φυλακές και η άδεια άσκησης της δημοσιογραφίας αφαιρέθηκε από περίπου 900 δημοσιογράφους. Έκλεισαν περισσότερα από 500 ιδρύματα. Ασκήθηκε δίωξη σε περίπου 4.000 άτομα για εξύβριση του Προέδρου της Δημοκρατίας και σε 17.000 για προπαγάνδα υπέρ της «τρομοκρατίας». Εννοείται ότι αυτοί που διώκονται και αυτοί που απολύθηκαν λόγω της σχέσης τους με την «τρομοκρατία» αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα εξεύρεσης νέας εργασίας και πολλοί δεν έχουν πλέον κοινωνική ασφάλιση.

Η μεγάλη στροφή έγινε όταν ξέσπασε το πολιτικό σκάνδαλο στις 17/25 Δεκεμβρίου 2013. Τότε εισαγγελείς (οι οποίοι μετά κατηγορήθηκαν ότι λειτούργησαν με τις οδηγίες του Γκιουλέν) έφεραν στο φως φωτογραφίες και ομιλίες που ενέπλεκαν υπουργούς και μέλη της οικογένειας του Ερντογάν σε σκάνδαλα δωροδοκίας και ασκήθηκαν διώξεις. Η φυγή της εξουσίας ήταν προς τα εμπρός: Άλλαξαν τους εισαγγελείς και τους δικαστές, ονόμασαν «πραξικόπημα» τις καταγγελίες για δωροδοκία και ξεκίνησε μια δικαστική εκστρατεία κατά της κοινότητας του Γκιουλέν. Οι κατηγορίες θεωρήθηκαν αναξιόπιστες και οι καταγγελθέντες αθώωθηκαν χωρίς να γίνουν οι δίκες. Το σκάνδαλο αποσιωπήθηκε. Πρώτα διστακτικά και μετά όλο και πιο συχνά και επιτακτικά δημεύτηκαν τα σχολεία, οι εφημερίδες, τα δίκτυα τηλεόρασης, τα ιδρύματα και η τράπεζα Asia που πρόσκεινται στην θρησκευτική κοινότητα

Hizmet

(Υπηρεσία). (Η υπόθεση των καταγγελιών στις 17/25 Δεκεμβρίου θα εκδικαστεί στις ΗΠΑ την 27 Νοεμβρίου 2017 με κατηγορούμενο τον Ριζά Ζαρράμπ (Reza Zarrab), ο οποίος κρατείται στις φυλακές των ΗΠΑ και με εμπλεκόμενους τούρκους τραπεζίτες και πρώην τούρκους υπουργούς για την παραβίαση του εμπάργκο κατά του Ιράν.)

Τον Οκτώβριο του 2014 άλλαξε δραστικά ο νόμος σχετικά με διώξεις και συλλήψεις. Ενώ μέχρι τότε απαιτούνταν «ισχυρή υποψία που βασίζεται σε συγκεκριμένα στοιχεία» για να γίνουν συλλήψεις, πλέον η «εύλογη υποψία» θεωρήθηκε αρκετή. Οι συνθήκες κράτησης έγιναν πολύ σκληρότερες: περιορισμοί επικοινωνίας με δικηγόρους, στις επισκέψεις κ.ά. Και όταν εκδηλώθηκε το πραξικόπημα της 15 Ιουλίου 2016, το οποίο ο Ερντογάν αποκάλυψε «θείο δώρο», οι εκδιώξεις, οι συλλήψεις, οι δημεύσεις και οι απαγορεύσεις γενικεύτηκαν στο όνομα της «καταπολέμησης της τρομοκρατίας». Ο νέος νόμος κατά της τρομοκρατίας δεν κάνει διάκριση μεταξύ της παράνομης πράξης και της έκφρασης γνώμης ή μεταξύ μελών μιας οργάνωσης και των συμπαθούντων της. Αρκεί μια «εύλογη υποψία» για να θεωρηθεί κάποιος προπαγανδιστής της τρομοκρατίας και να δικαστεί ως τρομοκράτης. Π.χ., ακαδημαϊκοί που υπέγραψαν μια διακήρυξη υπέρ της ειρήνης δικάζονται ως υποστηρικτές του ΠΚΚ, επειδή εμμέσως καταφέρονται κατά της κυβέρνησης που πολεμά τους κούρδους τρομοκράτες. Δηλαδή ισχύει το δόγμα «αν δεν είσαι με μας, είσαι εχθρός».

Στις μέρες μας γίνονται πολλές δίκες ταυτόχρονα. Προχωρούν με μια σχετική ταχύτητα οι δίκες των στρατιωτικών που πήραν μέρος στο πραξικόπημα. Σε αυτές ορισμένοι κατηγορούμενοι προσπαθούν να αποδείξουν ότι λειτούργησαν ως υφιστάμενοι που ακολουθούσαν εντολές των ανωτέρων τους, άλλοι ότι έδρασαν με εντολές των ανωτέρων τους που σήμερα συμμαχούν με την κυβέρνηση εννοώντας ότι παγιδεύτηκαν και εξαπατήθηκαν. Σχεδόν όλοι αρνήθηκαν την κατηγορία ότι πήραν εντολές από τον Γκιουλέν.

Οι δίκες των διανοουμένων και των δημοσιογράφων παρουσιάζουν μια ιδιαιτερότητα: καθυστερούν. Χρειάστηκαν μήνες για να απαγγελθούν οι κατηγορίες και πολλοί άλλοι μήνες για να απολογηθούν οι κατηγορούμενοι σε κάποιο δικαστή. Αυτό μεταφράζεται σε κρατήσεις πολλών μηνών χωρίς να είναι γνωστός ακόμα και ο λόγος της φυλάκισης. Οι κατηγορίες περιορίζονται σε άρθρα και σε κριτικές τοποθετήσεις σε εφημερίδες και σε τηλεοπτικές εκπομπές. Ο συλλογισμός είναι ο ίδιος: κατακρίνετε τις πολιτικές της κυβέρνησης με τρόπο που το κάνουν και οι τρομοκράτες (δηλαδή οι Κούρδοι, οι οπαδοί του Γκιουλέν, οι αντιφρονούντες), άρα προπαγανδίζετε υπέρ αυτών, άρα είστε μέρος της τρομοκρατίας.

Το κλίμα σχετικά με τις δίκες μέσα στην κοινωνία είναι πρωτόγνωρο. Η έννοια του τεκμηρίου της αθωότητας του κατηγορούμενου απουσιάζει παντελώς. Οι «τρομοκράτες» έχουν ήδη καταδικαστεί με τις δηλώσεις των κρατούντων. Οι κρατικοί λειτουργοί καθημερινά μιλούν και περιγράφουν για τους «τρομοκράτες» παρεμβαίνοντας στη δικαιοσύνη. Δεν υπάρχει σχεδόν καμία ανταπάντηση μέσα στον δημόσιο διάλογο για να ακουστούν και τα επιχειρήματα των κατηγορουμένων. Μόνο μερικοί, μεμονωμένα και παίρνοντας μεγάλα ρίσκα, τολμούν να μιλήσουν για τις παραβιάσεις των θεμελιωδών άρθρων του συντάγματος και των βασικών αρχών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Με συνέπειες όμως, όπως των ακαδημαϊκών που υπέγραψαν την διακήρυξη για την ειρήνη.

Αντίλογος στις κρατικές καταγγελίες δεν υπάρχει.

Πολλοί που θορυβήθηκαν ότι θα διωχθούν από το καθεστώς έχουν διαφύγει στο εξωτερικό. Αυτοί αντιμετωπίζουν, πέρα από την οδύνη της προσφυγιάς, την απειλή να τους αφαιρεθεί η υπηκοότητα, να κατασχεθούν οι τραπεζικοί τους λογαριασμοί και η ακίνητη περιουσία τους. Άλλοι βλέπουν ότι τα συγγενικά τους άτομα που έμειναν στη χώρα πληρώνουν αντ' αυτών. Υπάρχει ο κίνδυνος ορισμένες χώρες που δεν χαρακτηρίζονται για το σεβασμό τους στα ανθρώπινα δικαιώματα ή που θέλουν να επωφεληθούν από την ευκαιρία ή που δεν θέλουν να προκαλέσουν την οργή της Τουρκίας να απελάσουν αυτούς τους πολιτικούς πρόσφυγες και να τους στείλουν πίσω στη χώρα τους.

Διάφορες υπερασπιστικές γραμμές

Η δίκη των Κούρδων

Με άλλα λόγια, αυτοί που δεν συμπορεύονται με το καθεστώς είναι τρομοκρατημένοι. Οι «τρομοκράτες» είναι τρομοκρατημένοι. Και η πλειοψηφία τους σιωπά. Ακόμα και ορισμένοι διωκόμενοι. Θα παραθέσω μερικά παραδείγματα από ορισμένες απολογίες, κυρίως διανοουμένων, για να φανούν οι διαφορετικές αμυντικές και απολογητικές τακτικές που επιχειρούνται στη σημερινή συγκυρία στα δικαστήρια της Τουρκίας. Αλλά θα δούμε και γενναίες στάσεις κατά της καταπίεσης. Αυτές οι τοποθετήσεις καταδεικνύουν και το πώς εκλαμβάνονται και ερμηνεύονται οι καταστάσεις στην Τουρκία από διαφορετικές οπτικές γωνίες.

Όταν πέρασε από την τουρκική βουλή ένας νέος νόμος που παρείχε τη δυνατότητα να παρακαμφθεί η ασυλία των βουλευτών και να ασκηθεί δίωξη κατά των «τρομοκρατών», το κουρδικό κόμμα HDP (Το Δημοκρατικό Κόμμα των Λαών) κατάλαβε τι θα ακολουθήσει. Πήρε την απόφαση οι βουλευτές του να ακολουθήσουν μια κοινή γραμμή με μια κοινή στάση σε περίπτωση σύλληψης και ανάκρισής τους. Η ανακοίνωση, που καθορίζει το πώς θα υπερασπιστεί τον εαυτόν του ο κάθε διωκόμενος και το τι θα πει, μετά από μια εισαγωγή για το ιστορικό του κόμματος, αναφέρει τα εξής (21 Ιουνίου 2016):

«Ο Ρ.Τ. Ερντογάν όταν είδε τα αποτελέσματα των εκλογών της 7 Ιουνίου 2016 (όπου έχασε την πλειοψηφία στην Βουλή) πανικοβλήθηκε, χειραγώγησε τη Δικαιοσύνη, υπέταξε τα μίντια και έτσι πραγματοποίησε ένα πραξικόπημα. Δήλωσε απερίφραστα ότι δεν θα συμμορφωθεί με τις αποφάσεις του Συνταγματικού Δικαστηρίου. Σφετερίστηκε το κράτος.

«Όλες οι καταγγελίες για δωροληψία, κλοπές, ξέπλυμα χρήματος, παραβιάσεις του διεθνούς εμπάργκο κατά του Ιράν και το σχετικό παράνομο εμπόριο χρυσού, όπως και οι παράνομες αποστολές όπλων στους τρομοκράτες της Συρίας κατά τη διάρκεια της πρωθυπουργίας του, για την ώρα έχουν αποσιωπηθεί μετά από τις πιέσεις στη Δικαιοσύνη.

«Ξέρει ότι ο μόνος τρόπος για να αποφύγει αυτές τις καταγγελίες είναι να συγκεντρώσει όλες τις εξουσίες στον εαυτό του. Έχει επιτύχει να αναβιώσει τα σοβινιστικά αισθήματα και τον ρατσιστικό λόγο μίσους μετατρέποντας τη χώρα σε ένα πεδίο πολέμου με νεκρούς και θύματα. Με το φόβητρο ότι «η χώρα απειλείται με διαμελισμό» συσπείρωσε το λαό γύρω του για ίδια συμφέροντα...

«Το Κόμμα μας με τις εκλογές της 1 Νοεμβρίου 2016 κατόρθωσε να περάσει το όριο του 10% που απαιτείται για να μπει στη Βουλή και με τους 59 βουλευτές του απέτρεψε τον Ερντογάν να αποκτήσει τους 367 βουλευτές που απαιτούνται για να αλλάξει το σύνταγμα...

«Όλοι εμείς, Τούρκοι, Κούρδοι, Άραβες, Αρμένιοι, Τουρκομάνοι, Συριανοί, Εζηντίδες και άλλες πολλές εθνοτικές ομάδες, πιστεύουμε στη δημοκρατία και ότι μπορούμε να ζήσουμε μαζί σε μια κοινωνία ισότητας και δίκαιη, όπου θα είναι κυρίαρχες η πλουραλιστική δημοκρατία, οι ισχυρές τοπικές δημοκρατίες και οι αυτονομίες...

«Είμαστε κάθετα εναντίον κάθε είδους βίας. Πιστεύουμε ότι όλα τα προβλήματα μπορούν να λυθούν με διάλογο και με διαπραγματεύσεις. Το ΗΔΡ θεωρεί τον Ερντογάν, ο οποίος ενστερνίζεται το φασισμό μιας πολιτείας όπου θα υπάρχει ένας μόνο κυρίαρχος ηγέτης, μια μόνο γλώσσα, μια θρησκεία, ως μια ιδεολογική απειλή.

«Εμείς είμαστε οι εκλεγμένοι αντιπρόσωποι του λαού. Εκπροσωπούμε τους ψηφοφόρους

και όχι τους εαυτούς μας. Αυτή την στιγμή εγώ βρίσκομαι απέναντί σας ως ένα μέλος της νομοθετικής εξουσίας, ως ένας βουλευτής που απολαμβάνει κοινοβουλευτικής ασυλίας. Δεν είναι δυνατόν να επιτρέψω μια προσβολή σε αυτήν την ταυτότητά μου και στη λαϊκή βούληση.

«Εγώ δεν έχω καμιά επιφύλαξη για να λογοδοτήσω σε ένα δίκαιο και αντικειμενικό δικαστήριο. Δεν έχω κάνει τίποτα που δεν μπορώ να το ομολογήσω. Αλλά όταν η Δικαιοσύνη έχει χάσει κάθε κύρος, εγώ δεν θα δεχτώ να γίνω το αντικείμενο αυτής της πολιτικοποιημένης Δικαιοσύνης. Δεν έχω αμφιβολίες και ασέβεια κατά της προσωπικότητάς σας. Αλλά δεν δέχομαι να είμαι ένας κομπάρσος σε αυτό το θέατρο δικαιοσύνης, επειδή το διέταξε ο Ερντογάν ο οποίος έχει ένα πολιτικό παρελθόν γεμάτο με ύποπτες συναλλαγές.

«Δεν θα απαντήσω σε καμία από τις ερωτήσεις σας. Δεν πιστεύω ότι θα δικαστώ δίκαια. Ακόμα και η μεταφορά μου εδώ είναι παράνομη. Στο πεδίο της πολιτικής οι πολιτικοί είναι αντιμέτωποι με τους πολιτικούς, δεν είναι με τα δικαστήρια. Με αυτήν την έννοια, εσείς που πρέπει να δεσμεύεστε από τις αρχές του οικουμενικού και δημοκρατικού δικαίου και από τις διεθνείς συμβάσεις που έχει υπογράψει η Τουρκία αλλά και που είναι διατάξεις του Συντάγματος, θα πρέπει να αρνηθείτε να γίνετε μέρος των πολιτικών παιγνίων και σκευωριών.

«Εμείς θα συνεχίσουμε τον αγώνα μας με αποφασιστικότητα μέχρι να επιτευχθεί ένα πλουραλιστικό δημοκρατικό καθεστώς και να εξασφαλιστεί η ειρήνη και η ηρεμία. Θα συνεχίσουμε να υποστηρίζουμε την ισότητα και την συνύπαρξη κατά της πόλωσης, τον δημοκρατικό αγώνα κατά της βίας, τον πλουραλισμό κατά της μοναδικής αρχής, τη δημοκρατία κατά του φασισμού, την ελευθερία της πίστης κατά του ρατσισμού, την ισότητα και βεβαίως όλα τα δικαιώματα του κουρδικού λαού, το αίτημα των Αλεβιτών για την ισοτιμία των πολιτών, την ελευθερία πίστης των θρησκευτικών μειονοτήτων, την ισότιμη συμμετοχή των γυναικών στην κοινωνική/πολιτική/οικονομική ζωή, όλα αυτά ενάντια στον λόγο μίσους και την πόλωση, όπως και το σεβασμό του περιβάλλοντος κατά της καπιταλιστικής καταστροφής, τον μόχθο κατά της απληστίας του κέρδους και τα δικαιώματα των εργαζομένων κατά του κεφαλαίου. Δεν θα μπορέσετε να μας εμποδίσετε από το να υποστηρίζουμε αυτές τις απόψεις μας και να αγωνιζόμαστε για αυτές, ανεξάρτητα αν θα είμαστε στο Κοινοβούλιο ή στη φυλακή.»

Η δίκη της εφημερίδας *Τζουμχουριέτ* και ο Ahmet Şik

Αυτή η δίκη χαρακτηρίζεται από μια μεγάλη ειρωνεία και παραλογισμό. 19 εργαζόμενοι της εφημερίδας διώκονται ως υποστηρικτές τρομοκρατικών οργανώσεων. Αυτές οι οργανώσεις, σύμφωνα με το κατηγορητήριο (που αποτελείται από 430 σελίδες) είναι το κουρδικό PKK, η οργάνωση του Γκιουλέν και η αριστερή παράνομη DHKP/C □ ταυτόχρονα! Μεταξύ των κατηγορουμένων υπάρχουν πολλά γνωστά ονόματα, όπως ο αρχισυντάκτης της εφημερίδας Can Dündar, οι αρθρογράφοι Kad

ri Gürsel και Aydın Engin

·
Ο

πρώτος έχει διαφύγει στην Γερμανία, οι άλλοι δύο πρόσφατα αποφυλακίστηκαν αλλά συνεχίζεται η δίωξή τους. Οι κατηγορίες απαγγέλθηκαν μετά από 156 μέρες κράτησης και βασικά αποτελούνται από τα άρθρα που δημοσιεύθηκαν στην εφημερίδα. Η βασική κατηγορία είναι «προπαγάνδα υπέρ της τρομοκρατίας, χωρίς να είναι μέλη της οργάνωσης». Ο εισαγγελέας ζήτησε ποινές που κυμαίνονται από 7,5 μέχρι 43 χρόνια.

Η ειρωνεία είναι ότι αυτή η εφημερίδα υπήρξε πάντα πολέμια του Γκιουλέν. Όταν το πολιτικό Ισλάμ με ηγέτη τον Ερντογάν δρομολόγησε την αντίσταση του κατά του Κεμαλικού καθεστώτος το 2002, δημιουργήθηκαν δύο πολιτικοί πόλοι. Από την μία ήταν το κόμμα ΑΚΠ του Ερντογάν με σύμμαχους όπως τον Γκιουλέν και πολλούς φιλελεύθερους διανοούμενους (όπως ο Ahmet Altan που θα αναφέρω παρακάτω) και από την άλλη οι στρατιωτικοί, το Συνταγματικό Δικαστήριο και οι παραδοσιακοί Κεμαλιστές, όπως το Λαϊκό Κόμμα (

CHP

). Η εφημερίδα

Τζουμχουριέτ

υπήρξε σαφώς κατά των Ισλαμιστών και του Γκιουλέν. Ειδικά ο

Ahmet

Şik

,

ο οποίος σήμερα δικάζεται μαζί με τους εργαζόμενους της εφημερίδας, είχε εκδώσει μια μελέτη (

Ο Στρατός του Ιμάμη

) που είχε κάνει μεγάλη εντύπωση

· Τ

ο βιβλίο αυτό απαγορεύτηκε από το καθεστώς του Ερντογάν και ο ίδιος διώχτηκε και φυλακίστηκε το 2011-2012. Σήμερα κατηγορείται ότι προπαγάνδιζε υπέρ του Γκιουλέν.

Η υπεράσπιση του Ahmet Şik βασίζεται στην προϊστορία του και στον αγώνα που έκανε κατά του Γκιουλέν όταν ο Ερντογάν τον υποστήριζε και προωθούσε τα στελέχη του στα

κρατικά όργανα.

Στην απολογία του, εννέα μήνες μετά την κράτησή του, υποστήριξε ότι υπήρξε μια «μαφιόζικη» σχέση μεταξύ του Γκιουλέν και του Ερντογάν, ότι οι δυο τους συγκρούστηκαν για το ποιος θα καταλάβει το κράτος, ότι το αποτυχημένο πραξικόπημα του 2016 δεν θα πρέπει να είναι έργο μόνο του Γκιουλέν, ότι αυτή η παρατήρηση του είναι η αιτία της καταδίωξής του «είμαστε στη φυλακή επειδή γράφουμε και λέμε τις υποψίες μας», ότι «το πραξικόπημα απέτυχε αλλά η χούντα έγινε εξουσία», ότι ο υπεύθυνος της ενδυνάμωσης του Γκιουλέν είναι ο ίδιος ο Ερντογάν και ότι τώρα αυτή η θρησκευτική κοινότητα μετατρέπεται σε αποδιοπομπαίο τράγο για να καλυφθούν τα εγκλήματα και παραπτώματα της εξουσίας. Όλες αυτές οι κατηγορίες αναφέρονται λεπτομερειακά σε μια απολογία 6.000 λέξεων. Παραθέτω λίγα χωρία από τις τελευταίες παραγράφους της απολογία της 24 Ιουλίου 2017 για να φανεί το ύφος του δημοσιογράφου και το κλίμα που επικρατεί σε αυτές τις δίκες:

«Δεν θα μπορέσετε να βγάλετε μια παράνομη οργάνωση από την εφημερίδα *Τζουμχουριέτ*, ούτε από μας τρομοκράτες. Πιστεύω ότι καταλάβατε τι σας είπα. Αυτά που ακούσατε δεν είναι μια απολογία, είναι μια κατηγορία. Γράφει “κατηγορητήριο” πάνω στο κείμενό σας που του αξίζει να πεταχτεί στον κάδο των σκουπιδιών και που ετοιμάστηκε για να καλυφθεί αυτή η πολιτική σκευωρία σας. Όπως στα ονόματα αυτών που πήραν μέρος στις σκευωρίες γράφει «δικαστής ή εισαγγελέας» αλλά αυτό δεν τους εξασφαλίζει αυτές τις ιδιότητες, έτσι και ο τίτλος «κατηγορητήριο» δεν σημαίνει τίποτε.

«Αυτή η επιχείρηση δεν είναι τίποτε άλλο παρά ένα πογκρόμ κατά της ελευθερίας της σκέψης και της έκφρασης. Και ορισμένοι δικαστικοί λειτουργοί έχουν αναλάβει το καθήκον να εφαρμόσουν το λιντσάρισμα... Στην Τουρκία ορισμένοι δικαστικοί έχουν μετατραπεί σε νεκροθάφτες της Δικαιοσύνης. Στη χώρα αυτών που λαχταρούν τη δικτατορία για να κτίσουν ένα καθεστώς χωρίς ελέγχους δεν θα πρέπει να ξαφνιάζει η άθλια κατάσταση της Δικαιοσύνης.

«Έχουμε ό,τι απομένει από τη Δικαιοσύνη όταν της αφαιρέσετε το δίκιο, τη συνείδηση και την επάρκεια. Από πείρα ξέρουμε πολύ καλά ότι δεν φτάνουν στα αυτιά σας οι φωνές μας που επιζητούν την δικαιοσύνη. Για αυτό δεν ζητώ τίποτα από εσάς. Μόνο θα σας υπενθυμίσω ότι η τήβεννος που φοράτε σαν μια πανοπλία είναι φτιαγμένη από τη ζωή και την ελευθερία των ανθρώπων.

«Η παράνομη οργάνωση που ψάχνετε στην εφημερίδα *Τζουμχουριέτ*, στην πραγματικότητα αυτή την στιγμή διοικεί τη χώρα μεταμφιεσμένη σε πολιτικό κόμμα. Τα μίντια που είναι his master

s
voice

παρουσιάζουν τα φέματα αυτής της οργάνωσης του Κακού, σαν να ήταν αλήθειες. Κάνουν το καθήκον τους καμουφλάροντας τα παραβάσεις και εξαπλώνοντας το Κακό. Με άλλα λόγια προπαγανδίζουν μια τρομοκρατική οργάνωση.

«Κάνουν λάθος όσοι πιστεύουν ότι αυτό το βρόμικο καθεστώς, αυτό το βασίλειο του εγκλήματος θα συνεχιστεί. Όπως έγινε με όλους τους δικτάτορες που κάνουν μελανές τις σελίδες της ιστορίας, αυτοί οι ίδιοι ετοιμάζουν το τέλος τους με την απληστία τους και το μίσος τους που τους χαρακτηρίζει. Και όταν φτάνουν στην κόλασή τους που οι ίδιοι κτίζουν δεν θα τους μείνει ίχνος από την αλαζονεία τους και την αυθάδειά τους που τους τυφλώνει.

«Κανείς να μην αμφιβάλλει ότι αυτή η οργάνωση του Κακού θα διαλυθεί. Επειδή υπάρχουν αυτοί που μάχονται για τη δημοκρατία με πείσμα, υπάρχουν αυτοί που υπερασπίζονται το δίκαιο και τους νόμους, την ειρήνη και τη ζωή. Υπάρχει η δημοσιογραφία. Αυτά ήθελα να πω σε αυτούς που θέλουν να παρουσιάσουν τη δημοσιογραφία ως μια παράνομη πράξη. Αυτή σε καμιά περίπτωση δεν ήταν μια υπεράσπιση ή απολογία. Ήδη αυτό θα το θεωρούσα προσβολή επειδή η δημοσιογραφία δεν είναι έγκλημα.

«Το να βλέπουν έγκλημα στη δημοσιογραφία είναι χαρακτηριστικό των ολοκληρωτικών καθεστώτων. Ξέρω εκ πείρας ότι λόγω των επαγγελματικών μου κινήσεων «κατάφερα» να γίνω ο «κακός» και ο «παράνομος» της κάθε εξουσίας και σε κάθε συγκυρία. Αισθάνομαι υπερήφανος για αυτήν την κληρονομιά που θα αφήσω στην κόρη μου.

«Ξέρω ότι αυτές οι επιλογές έχουν ένα τίμημα. Αλλά μην νομίζετε ότι αυτό μας τρομάζει... Επειδή ξέρουμε ότι αυτό που τρομάζει τους τυράννους είναι το θάρρος. Κάτω η τυραννία, ζήτω η ελευθερία!

Η δίκη της Ζαμάν

Η εφημερίδα *Zamán*, που πρόσκειται στη θρησκευτική κοινότητα Hizmet (Εξυπηρέτηση) και που ήταν η εφημερίδα με την μεγαλύτερη κυκλοφορία, με περίπου 800.000 φύλλα ημερησίως, υποστήριξε το ΑΚΠ μέχρι περίπου το 2011, αλλά αύξησε σταδιακά την κριτική της κατά του Ερντογάν μέχρι το σκάνδαλο στις 17/25 Δεκεμβρίου 2013 οπότε και ξέσπασε η σύγκρουση με την πολιτική εξουσία. Στις 14 Δεκεμβρίου 2014 συνελήφθησαν είκοσι περίπου δημοσιογράφοι της με την κατηγορία σύστασης «τρομοκρατικής οργάνωσης». Το δικαστήριο τους άφησε ελεύθερους λόγω έλλειψης αποδείξεων. Στις 4 Μαρτίου 2016, διορίστηκε στην εφημερίδα από τις εισαγγελικές αρχές «επίτροπος» για να γίνουν οικονομικοί έλεγχοι. Ο επίτροπος άλλαξε το επιτελείο της εφημερίδας, η οποία μετατράπηκε σε φιλοκυβερνητική με ειδήσεις κατά του Γκιουλέν μέσα σε δύο μέρες. Η κυκλοφορία της εφημερίδας μειώθηκε σε περίπου πέντε χιλιάδες φύλλα ημερησίως. Μετά το πραξικόπημα, στις 27 Ιουλίου 2016 η

Zamán

(και η αγγλόφωνή της έκδοση

Today

,

s

Zaman

) έκλεισε και τα αρχεία της δεν είναι πλέον προσβάσιμα.

Τριάντα ένας εργαζόμενοι της *Zamán* δικάζονται για σύσταση τρομοκρατικής οργάνωσης και για απόπειρα ανατροπής του καθεστώτος με πραξικόπημα. Μεταξύ αυτών υπάρχουν γνωστοί αρθρογράφοι όπως ο Ahmet Turan Alkan, Ali Bulac, Şahin Alpay, αλλά και εργαζόμενοι στην παραγωγή της εφημερίδας. Οι είκοσι δύο δικάζονται υπό κράτηση. Έχουν ήδη μείνει για δέκα τέσσερις μήνες στη φυλακή και για πρώτη φορά απολογήθηκαν στο δικαστήριο στις 17 Σεπτεμβρίου 2017. Οι ποινές που ζητά ο εισαγγελέας για τους αρθρογράφους είναι τρεις ισόβια.

Εδώ παραθέτω ορισμένα χωρία από τις απολογίες δύο δημοσιογράφων. Ο πρώτος, ο Αλί Μπουλάτς, είναι γνωστός ισλαμιστής διανοούμενος και ο δεύτερος, ο Σαχίν Αλπάη, είναι καθηγητής και γνωστός φιλελεύθερος δημοκράτης (έτσι αυτοχαρακτηρίζεται) και πρώην αριστερός ακτιβιστής. Σε αυτές τις απολογίες παρατηρούμε δύο χαρακτηριστικά. Από τη μια αντικρούουν τις κατηγορίες που είναι εις βάρος τους και από την άλλη κατηγορούν την οργάνωση του Γκιουλέν για την οποία δηλώνουν ότι δεν την είχαν υποψιαστεί και καταλάβει. Η πολύμηνη κράτησή τους, όπως και η απειλή για μια ποινή τρεις ισόβια θα πρέπει να έχει εκφοβίσει τους δύο αυτούς δημοσιογράφους. Για αυτό δηλώνουν «μετανοημένοι».

Ο Α. Μπουλάτς δήλωσε ότι η ποινή που ζήτησε ο εισαγγελέας είναι άδικη επειδή είναι η ίδια

με αυτήν που προβλέπεται για τους πραξικοπηματίες που σκότωσαν δεκάδες άτομα. Παραπονέθηκε ότι κρατείται σε άθλιες συνθήκες παρότι πάσχει από πέντε χρόνιες παθήσεις, είναι 66 χρονών και για δέκα τέσσερεις μήνες δεν ήξερε ούτε ποιες ήταν οι κατηγορίες και γιατί είχε συλληφθεί.

«Εγώ είμαι ένας συγγραφέας και ο εισαγγελέας ως κατηγορία αρκέστηκε να αναφέρει μόνο έξι άρθρα μου. Στο κατηγορητήριο δηλώνεται ότι αυτά τα άρθρα δεν εμπεριέχουν παρανομία, αλλά εγώ κρίνομαι με ένα αφηρημένο τρόπο “από την γενική μου στάση κατά των κυβερνώντων”. Δεν ξέρω σε ποιο άρθρο της νομοθεσίας αντιβαίνει η “στάση” μου.»

«Εφόσον δεν μπορεί να υπάρξει τρομοκρατική συμμετοχή αν δεν υπάρχει βία, μίσος και απειλή, ποια είναι η δική μου συμμετοχή σε βομβιστικές επιθέσεις, τότε πέταξα κοκτέιλ μολότοφ, σε ποιανού εκπαιδευτικά στρατόπεδα έχω πάει, τότε επιτέθηκα στα όργανα της τάξης;»

Ο Μπουλάτς απαρίθμησε σχεδόν όλη την ηγεσία του ΑΚΠ και τον Ερντογάν και παρατήρησε ότι επί χρόνια έλεγαν τα καλύτερα λόγια για τον Γκιουλέν και για την δραστηριότητά του. «Αν αυτοί που είχαν την υποχρέωση και την δυνατότητα να ξέρουν δεν κατάλαβαν τι ήταν ο Γκιουλέν, πώς θα μπορούσε να τον καταλάβει ένας άνθρωπος που είναι στη θέση μου;»

Μετά δήλωσε ότι η οργάνωση Hizmet στην πορεία άλλαξε, κυριεύτηκε από αλαζονεία και πίστεψε ότι μπορεί να επηρεάσει την πολιτική κατάσταση. «Είχαν μεγάλα πάρε-δώσε με ξένα κέντρα... Τελικά αποπειράθηκαν να κάνουν το πραξικόπημα. Εκατοντάδες ακαδημαϊκοί και διανοούμενοι μετάνιωσαν για τη συμμετοχή τους σε αυτό το κίνημα. Έχουν μετανιώσει και αυτοί που βρίσκονται στην κορυφή της πυραμίδας του κράτους· τότε θα πρέπει και οι απλοί άνθρωποι να έχουν το δικαίωμα να μετανιώσουν.»

Πρόσθεσε δύο ακόμη φράσεις, σαν να ήθελε να αφήσει μια ανοικτή πόρτα για μελλοντικές διαφορετικές τοποθετήσεις: «Πήρα ως βάση τις πληροφορίες και τα νέα που κυκλοφορούν στα μίντια για να κρίνω την 15η Ιουλίου (το πραξικόπημα). Με αυτές τις γνώσεις κατέληξα σε αυτά τα συμπεράσματα, αν στο μέλλον προκύψουν νέα στοιχεία μπορεί να αλλάξω τη σημερινή μου γνώμη».

Ο Σαχίν Αλπάη στην υπεράσπισή του ανέπτυξε παρόμοια επιχειρήματα. «Έγραφα στη *Zam*

άν

για βιοποριστικούς λόγους και επειδή δεν βρήκα δουλειά σε καμιά άλλη εφημερίδα... Η απογοήτευσή μου ήταν μεγάλη όταν έγινε το πραξικόπημα. Μέχρι τότε δεν ήξερα ότι αυτό το κίνημα είχε μια παράνομη πλευρά... Έχω μετανιώσει που έγραφα σε αυτήν την εφημερίδα. Εγώ ως ένας φιλελεύθερος δημοκράτης υπήρξα πάντα κατά των στρατιωτικών πραξικοπημάτων και έγραφα πάντα κατά της κηδεμονίας του στρατού... Εάν ήξερα ότι το κίνημα του Γκιουλέν ήταν μια οργάνωση εγκλήματος ποτέ δεν θα έγραφα στη *Ζαμάν*

.» Αφήνει όμως και ο Αλπάρ μια ανοιχτή πόρτα: «Βέβαια αυτό το κίνημα που χαρακτηρίστηκε τρομοκρατικό με μια διοικητική απόφαση, θα κριθεί σε ποιο βαθμό και με ποια στελέχη του πήρε μέρος στο πραξικόπημα μετά από την ολοκλήρωση των σχετικών δικών.»

«Όλες οι κατηγορίες που απαγγέλλονται σε μένα βασίζονται σε επτά άρθρα που δημοσίευσα στη *Ζαμάν* μεταξύ Δεκεμβρίου 2013 και Μαρτίου 2014. Για κανένα όμως γραπτό μου δεν ασκήθηκε μέχρι σήμερα δίωξη... Είμαι υπό κράτηση δέκα τέσσερις μήνες. Η κράτηση έχει μετατραπεί σε τιμωρία. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων έχει απευθύνει ερωτήσεις στο τουρκικό κράτος σχετικά με την κράτησή μου. Οι ερωτήσεις θα πρέπει να απαντηθούν μέχρι τις 4 Οκτωβρίου 2017 (η Τουρκία ζήτησε αναβολή για τις 27 Οκτωβρίου). Πιστεύω ότι τελικά θα αθωωθώ.»

Η απολογία του Αχμέτ Αλτάν

Ο Αχμέτ Αλτάν είναι δημοσιογράφος και συγγραφέας μυθιστορημάτων όπως και ο πατέρας του, ο πολύ γνωστός Τσετήν Αλτάν (1927-2015). Ο πατέρας εντάχθηκε πολύ νωρίς στην Αριστερά πληρώνοντάς το με 300 καταδίκες. Ο άλλος του γιος, ο Μεχμέτ Αλτάν, είναι οικονομολόγος, ακαδημαϊκός και συγγραφέας είκοσι πέντε βιβλίων. Οι δύο γιοι είναι τώρα στις φυλακές της Κωνσταντινούπολης με την κατηγορία υποβοήθησης της τρομοκρατίας. Οι εισαγγελείς ζητούν να καταδικαστούν σε τρεις ισόβια. Είναι πολιτικά ανένταχτοι. Στα πρώτα χρόνια της εξουσίας του Ερντογάν τον υποστήριξαν στον αγώνα του κατά της εξουσίας των στρατιωτικών και μετά το 2010 τον αντιπολιτεύτηκαν. Από τρίτους χαρακτηρίζονται ως «πρώην αριστεροί, νυν φιλελεύθεροι.» Εδώ θα αναφερθώ στην απολογία του Αχμέτ Αλτάν.

Ο Α. Αλτάν απολογήθηκε δύο φορές στο δικαστήριο σχετικά με τις καταγγελίες της τρομοκρατίας και της συμμετοχής στο πραξικόπημα. Η πρώτη ήταν τον Ιούλιο 2017 και η δεύτερη τον Σεπτέμβριο 2017. Η πρώτη ήταν λεπτομερειακή (10.000 λέξεις), όπου αντέκρουσε όλες τις κατηγορίες και απέδειξε ότι τα αποδεικτικά στοιχεία είναι παράλογα. Η δεύτερη ήταν πολύ σύντομη, όπου στην ουσία κατηγόρησε την όλη διαδικασία αυτών των δικών.

Ο Α. Αλτάν παρατήρησε ότι ο παραλογισμός που χαρακτηρίζει τις καταγγελίες δείχνει σε πιο βαθμό έχει υποβιβαστεί η τουρκική Δικαιοσύνη. «Τώρα κατάλαβα ότι χιλιάδες άτομα αντιμετωπίζουν μια δικαστική σφαγή.» Δήλωσε ότι αυτά που θα πει φέρουν την έννοια ότι είναι ένα κατηγορώ κατά των θέσεων του εισαγγελέα και όχι μια απολογία.

Είπε ότι κατηγορείται που γνώριζε ανθρώπους που γνώριζαν ανθρώπους που είχαν σχέση με τους τρομοκράτες, αλλά δεν υπάρχει νόμος, είπε, κατά του να γνωρίζεις κάποιους. Όλες δε οι γνωριμίες του ήταν με εκδότες εφημερίδων και δημοσιογράφους, δηλαδή επαγγελματικές. Τον κατηγόρησαν ότι υπερασπίστηκε τα γεγονότα Γκεζί στην εφημερίδα του *Ταράφ*. Απάντησε ότι πολύ πριν από τα γεγονότα του Τακσίμ εκείνος είχε διακόψει την συνεργασία του με αυτήν την εφημερίδα. Αλλά και σήμερα θα υποστήριζε τις διαμαρτυρίες του Γκεζί και αυτό δεν αποτελεί παράνομη πράξη. Ανέφερε, λεπτομερειακά πολλές πράξεις που δεν άρεσαν στον εισαγγελέα και στην εξουσία, αλλά ρώτησε: «Αυτά τι σχέση έχουν με την τρομοκρατία και το πραξικόπημα;... Εξιστορώ όλα αυτά για να γίνει κατανοητό στην κοινή γνώμη με τι ανευθυνότητα και παράβαση του καθήκοντός τους οι εισαγγελείς και άλλοι σχετικοί κάνουν μαύρη τη ζωή των πολιτών.»

Στο κατηγορητήριο αναφέρεται ότι ο Α. Αλτάν ομιλούσε «συνέχεια» με ορισμένους που σήμερα είναι ύποπτοι τρομοκρατίας και ότι οργάνωσε προγράμματα στην τηλεόραση για να προπαγανδίσει υπέρ του πραξικοπήματος. Ο Αλτάν απέδειξε ότι μίλησε μια ή δύο φορές με αυτούς και ότι ποτέ δεν είχε εκπομπή στην τηλεόραση: «Αν το να μιλάς με κάποιους είναι έγκλημα, γιατί δεν ισχύει αυτό για τον Ερντογάν που μιλούσε με αυτούς επανειλημμένα; ... Αν υπάρχουν συνεργοί του Γκιουλέν αυτοί είναι ο Ερντογάν και οι υπουργοί του... Αυτοί οι εισαγγελείς έχουν χάσει το αίσθημα της ντροπής.»

Απέδειξε ότι το κατηγορητήριο ήταν γεμάτο με αντιφάσεις, σε αναφορές άσχετες με τις κατηγορίες και με ψέματα και ανακρίβειες. «Στη ζωή μου έχω δικαστεί σχεδόν 300 φορές

για αυτά που έγραψα. Ποτέ δεν πήρα εντολές για να γράψω. Μπορείτε να με καταδικάσετε, αλλά δεν σας επιτρέπω να λέτε ότι γράφω ακολουθώντας εντολές... Αν ο εισαγγελέας θέλει να βρει κείμενα που υποστηρίζουν την τρομοκρατική οργάνωση ας ψάξει μέσα στο κόμμα ΑΚΠ... Γιατί δεν συλλαμβάνουν εκείνους; ... Αυτός ο εισαγγελέας της δίκης μου έχει βιάσει σε τέτοιο βαθμό τη Δικαιοσύνη που το κατηγορητήριο έχει γίνει ένα πορνό της Δικαιοσύνης.»

Η στροφή του Ερντογάν μετά το σκάνδαλο της 17/25 Δεκεμβρίου 2013 ήταν να συνάψει νέες συμμαχίες: Συγκρούστηκε με την κοινότητα του Γκιουλέν και με τους φιλελεύθερους δημοκράτες και συμμάχησε με τους στρατιωτικούς και το εθνικιστικό κόμμα ΜΗΠ. Η στροφή αυτή συνοδεύτηκε με την απαλλαγή των στρατιωτικών από τις κατηγορίες για προετοιμασίες για πραξικόπημα, οι οποίες είχαν γίνει γνωστές ως Εργκενεκόν και Βαριοπούλα. Η νέα θέση του Ερντογάν είναι ότι αυτές οι καταγγελίες κατά των στρατιωτικών ήταν μια σκευωρία του Γκιουλέν και ότι ο Αλτάν ήταν μέρος της. Μεγάλο μέρος της απολογίας του Αλτάν αφιερώθηκε στο να αποδείξει ότι οι στρατιωτικοί όντως προετοίμαζαν ένα πραξικόπημα και η θέση του υπήρξε σωστή όταν τοποθετήθηκε κατά των στρατιωτικών το 2010. «Το καθήκον του δημοσιογράφου είναι να εξημερώνει το κοινό, και εμείς αυτό κάναμε όταν μάθαμε τι σχεδιαζόταν.»

«Τον λυπάμαι τον εισαγγελέα. Του έχουν δώσει την εντολή να φυλακίσει τους δημοσιογράφους και αυτός προσπαθεί το πολύ δύσκολο, θέλει να μας εμπλέξει στο πραξικόπημα... Λέει ότι με τις ειδήσεις μας στην εφημερίδα μας υποστηρίξαμε την ανάπτυξη των πραξικοπηματιών... Ότι δήθεν ξέραμε ότι θα γίνει αυτό το κίνημα και άρα είμαστε και εμείς τρομοκράτες! ... Λέει ότι δίνουμε “υποσυνείδητα μηνύματα” στις εκπομπές της τηλεόρασης» (Τα υποσυνείδητα μηνύματα –sübliminal mesaj στα τουρκικά– έγιναν ανέκδοτο στην Τουρκία και μετά αυτή η καταγγελία εξαλείφθηκε από το κατηγορητήριο.)

«Υποστηρίζω την άποψη ότι η σημερινή εξουσία του ΑΚΡ μοιάζει πολύ με τους Νεότουρκους που ήταν καταπιεστικοί, ανίκανοι και κατέστρεψαν τη χώρα... Παρανομεί ο Ερντογάν και δικάζομαι εγώ... Θέλετε να με φυλακίσετε επειδή αντιπολιτεύομαι τον Ερντογάν. Δίνετε το μήνυμα: αν κριτικάρεις τον Ερντογάν πας φυλακή ... Και ο παραβάτης υποδύεται τον εισαγγελέα... Σήμερα υπάρχουν περισσότεροι από 160 δημοσιογράφοι στις φυλακές, αυτοί είναι αριστεροί, Κούρδοι, φιλελεύθεροι, Κεμαλιστές, συντηρητικοί κ.ά. ... Σε καμιά δημοκρατική χώρα δεν γίνονται τέτοια πράγματα.»

«Πάντα είπα την αλήθεια, δεν θα αλλάξω τώρα... Δεν σας φοβάμαι, δεν θα πετάξω στα σκουπίδια τα χρόνια που έζησα για τα λίγα χρόνια που μου απομένουν... Δεν έχω εμπιστοσύνη σε αυτήν την Δικαιοσύνη που χαρακτηρίζεται από κατηγορητήρια που είναι γεμάτα με ψέματα. Δεν περιμένω τίποτα από σας. Η απόφαση που θα εκδώσετε δεν με αφορά. Όπως λέει ο Τζων Φώουλς (

John
Fowles

) σε ένα μυθιστόρημά του, οι δικαστές όλου του κόσμου δικάζονται με τις αποφάσεις που εκδίδουν... Αποφασίστε και βγάλτε ό,τι απόφαση θέλετε, όπως θέλετε να σας θυμούνται. Επειδή τελικά η απόφαση θα αφορά εσάς του ίδιους.»

Στην δεύτερη απολογία του, στις 18 Σεπτεμβρίου, ο Α. Αλτάν ήταν πολύ σύντομος. Ξεκίνησε υπενθυμίζοντας στους δικαστές του ότι τα σύγχρονα έθνη εξασφαλίζουν τη συνοχή τους με βάση την εμπιστοσύνη τους στη δικαιοσύνη. Αλλά εσείς, είπε, με κατηγορείτε [για τρομοκρατία και συμμετοχή στο πραξικόπημα] χωρίς αποδείξεις. «Εάν παρουσιάσετε ένα μόνο επιβαρυντικό στοιχείο εγώ θα δεχτώ τη βαρύτερη ποινή και δεν θα κάνω έφεση... Για να θεωρείστε έντιμοι, για να συνεχίσετε να έχετε την ιδιότητα του δικαστή και για να θεωρείται ότι το κράτος είναι ένα πραγματικό κράτος, θα πρέπει να παρουσιάσετε αποδείξεις... Αλλά δεν μπορείτε. Επειδή αυτά που υποστηρίζετε είναι όλα ψευδή.»

Ο Αλτάν υποστήριξε ότι αυτό που διαχωρίζει τις ένοπλες συμμορίες από τα κράτη είναι οι δικαστές. «Οι πολίτες δεν θα πρέπει να έχουν την παραμικρή υποψία για την ακεραιότητά σας... Οι δικαστές που ψεύδονται αναιρούν τον εαυτό τους και το κράτος... Και τότε εμείς θα παύσουμε να είμαστε κατηγορούμενοι, θα είμαστε όμηροι μιας ένοπλης συμμορίας.»

Τελείωσε την απολογία του λέγοντας στους δικαστές ότι αν συνεχίσουν έτσι θα παρανομήσουν. «Η Τουρκία θα μετατραπεί σε μια ζούγκλα ληστών και τραμπούκων όπου οι ένοχοι θα δικάζουν τους αθώους. Τώρα θα πρέπει να αποφασίσετε τι θέλετε να είσαστε: έντιμοι δικαστές ή ένοχοι ... Θα γελοιοποιηθείτε, θα νομίζετε ότι μας δικάζετε αλλά στην πραγματικότητα θα δικάζετε τον εαυτό σας. Περιμένω την απόφασή σας. Είμαι ένας ηλικιωμένος συγγραφέας με μεγαλύτερη πείρα από σας, σας συμβουλεύω να σώσετε τον εαυτό σας και το κράτος σας.»

Οι δικαστές αποφάσισαν και πάλι να συνεχιστεί η κράτησή του.

Πολλές άλλες δίκες

Υπάρχουν και απολογίες δια της απουσίας και της σιωπής. Τον Μάρτιο δύο δάσκαλοι του δημοτικού, η Νουριέ Γκιουλμέν και ο Σεμήχ Όζκαγια που απολύθηκαν με την κατηγορία ότι είχαν διασυνδέσεις με αριστερές τρομοκρατικές οργανώσεις (DHKP-C) ενώ είχαν απαλλαγεί από αυτήν την κατηγορία από το δικαστήριο πριν από πέντε χρόνια, ξεκίνησαν απεργία πείνας καταναλώνοντας μόνο λεμονάδα, αλατόνερο και ζάχαρη. Τον Μάιο, μετά από 76 μέρες, συνελήφθησαν και φυλακίστηκαν με την κατηγορία ότι η απεργία τους θα μπορούσε να προκαλέσει κοινωνικές αναταραχές. Δεν επιτράπη στους δύο «ύποπτους για τρομοκρατία» να είναι παρόντες στη δίκη τους στις 15 Σεπτεμβρίου επειδή θα μπορούσαν να αποδράσουν! Η κράτησή τους συνεχίζεται και η υγεία τους έχει σοβαρά κλονιστεί. Πρόσφατα ο Όζκαγια δήλωσε ότι θα διακόψουν την απεργία τους αν τους επαναπροσλάβουν: «Η εξουσία προσπαθεί να μας υποτάξει στερώντας μας το ψωμί μας.» Και το κερασάκι: Στις 20 Σεπτεμβρίου δέκα τέσσερις δικηγόροι που υπερασπίζονται τους δύο απεργούς συνελήφθησαν με τις κατηγορίες ότι υπερασπίζονται τρομοκράτες και ότι έχουν συστήσει συμμορία προπαγάνδας. (Τις μέρες που έγραφα αυτά, στις 20 Οκτωβρίου, αποφυλακίστηκε ο Σεμήχ Όζκαγια.)

Θα μπορούσε κανείς να γράφει ασταμάτητα για παρόμοιες κωμικοτραγικές καταστάσεις, επειδή οι σχετικές ειδήσεις έρχονται καθημερινά. Ο φίλος Μπασκίν Οράν στις 20 Οκτωβρίου συνέταξε ένα κατάλογο με τις τελευταίες καταγγελίες πολιτών σχετικά με «τρομοκράτες Γκιουλενιστές». Μαθαίνουμε, π.χ., ότι κάποιος κατήγγειλε μια γυναίκα (ως τρομοκράτισσα του Ιμάμη πάντα) επειδή απέρριψε την πρόταση γάμου που της έκανε, άλλος ο οποίος σκότωσε τρία άτομα και καταδικάστηκε δις σε ισόβια τώρα λέει ότι σκότωσε τρομοκράτες και αυτό το θέλει και ο λαός. Η παράνοια και η κρατική τρομοκρατία αποτελούν μια πολύ αρνητική σύνθεση.

Θα μπορούσε κανείς να αναφέρει τους τρεις αμερικανούς, μια δημοσιογράφο, την Ayla Aybayrak η οποία ζει στις ΗΠΑ και η οποία καταδικάστηκε ερήμην επειδή έγραψε «κατά της Τουρκίας», τον πάστορα Andrew Brunson που κρατείται έγκλειστος (στην ουσία όμηρος) επειδή υποστήριξε τους τρομοκράτες Γκιουλενιστές, όπως και τον επιστήμονα της NASA, Sekan Gogole, επισκέπτη στην Τουρκία, επειδή είχε λογαριασμό σε μια τράπεζα που θεωρείται να σχετίζεται με τον Γκιουλέν. Ας προσθέσω και τους υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που οδηγήθηκαν στις φυλακές με παρόμοιες κατηγορίες στις 5 Ιουλίου, Ο διεθνής τύπος τους παρουσίασε ως εξής: İdil Eser (Amnesty International), Günal Kurşun και Veli Acu (Human Rights Agenda Association), Özlem Dalkıran (Citizens' Assembly), Ali Gharavi (IT strategy consultant) και Peter Steudtner (non-violence and wellbeing trainer). Οι συλλήψεις έγιναν στην Πρίγκηπο της Κωνσταντινούπολης.

**